

EDUSKUNTA

2010

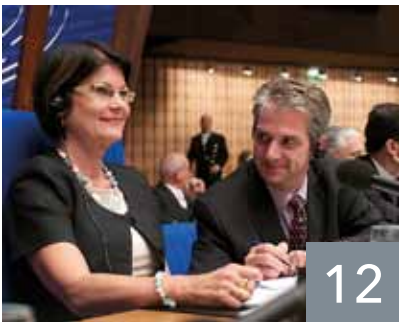

SISÄLTÖ

4

12

13

14

3 Puhemiehen katsaus

4 Pitkillä valtiopäivillä päätettiin isoista asioista

6 Kansanedustajan työ vaatii kärsivällisyyttä

10 "Pieniä kainuulaisia jälkiä"

11 Arvostus maailmalla ansaitaan osaamisella

13 Louhintatyöt Eduskuntatalon alla jatkuvat

14 Nuoria vaikuttajia eduskunnassa

15 Demokratian hinta: 18,10 euroa jokaista suomalaista kohden

Kannen kuva:

Eduskunnan täysistunto hyväksyi valtion talousarvion joulukuussa. Budjetista äänestettiin yli 600 kertaa.

Puhemiehen katsaus

Viimeisiä vaaleja edeltäviä valtiopäiviä on tavattu kutsua nimellä ”pitkät valtiopäivät”, koska ne ovat yleensä kestäneet yli vuoden, helmikuusta maaliskuuhun. Vuoden 2010 valtiopäivät olivat vielä tätäkin pidemmät, kun vaaleja myöhennettiin huhtikuuhun.

Pitkillä valtiopäivillä tehtiin monia kauas tulevaisuuteen vaikuttavia päätöksiä. Eduskunta muun muassa antoi rakentamisluvat kahdelle ydinvoimalalle, muutti perustuslakia parlamentaarisempaan suuntaan vähentämällä presidentin valtaa sekä päätti tukea vaikeuksissa olevia euromaita.

Päättäneellä vaalikaudella 2007–2010 eduskunnassa aloitti kokonaan uusi valiokunta. Tarkastusvaliokunta valvoo valtion taloudenhoitoa ja valtion talousarvion noudattamista. Vuonna 2010 valiokunta tilasi tutkimuksen Suomen kansainvälistyvistä harmaasta taloudesta ja laati 25 kohdan toimenpideohjelman harmaan talouden torjumiseksi.

Eduskuntakiinteistöjen peruskorjaus etenee suunnitelmien mukaan, ja sen pitäisi valmistua ennen Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlia vuonna 2017. Syksyllä otettiin käyttöön uusi esteetön sisäänkäynti, joka helpottaa merkittävästi liikuntarajoitteisten vierailuja eduskunnassa. Opastetuilla vierailuilla kävi viime vuonna yli 36 000 vierasta.

Kuluneella vaalikaudella eduskunnan hallintoa on uudistettu.

Toimintamenojen muutos on ollut koko vaalikauden ajan hyvin mallista. Vuonna 2010 menot olivat pienemmät kuin viime vaalikauden lopussa. Kanslian käyttö- ja perusparannusmenot mukaan laskien eduskunta maksoi jokaista suomalaista kohden 18,10 euroa vuonna 2010.

Kansanedustajat antoivat palvelukyselyssä tyytyväisyysasteikolla 1–5 eduskunnan kanslian palveluille arvosanan 4,13. Kyselyn tulos osoittaa kanslian olevan oikealla tiellä, kun se on määritellyt tavoitteekseen tuottaa Euroopan parasta parlamenttipalvelua.

Julkisuudessa eduskunta näkyy kansanedustajien kautta. Heidän taustallaan työskentelee kuitenkin suuri joukko eri alojen ammattihmisiä, joita ilman ei lakeja säädettäisi, budjetteja laadittaisi eikä hallintoa valvottaisi. Yllätyksenä monelle voi tulla esimerkiksi se, että eduskunnan suurin henkilöstöryhmä ovat kiinteistöjen siivouksesta vastaavat laitoshuoltajat.

Eduskunnasta on tehnyt ainutlaatuisen työpaikan paitsi henkilöstön vahva sitoutuminen työhönsä myös eduskunnan yhteisöllinen ilmapiiri ja palvelukulttuuri. Tänne on helppo toivottaa tervetulleiksi niin uudet kansanedustajat kuin vierailijatkin.

Sauli Niinistö

Pitkillä valtiopäivillä päätettiin isoista asioista

Vaalikauden 2007–2011 viimeiset valtiopäivät olivat tavanomaistakin pidemmät, sillä eduskunta päätti keväällä 2010 vaalilain muutoksesta, jolla eduskuntavaalit siirrettiin maaliskuusta huhtikuun kolmanteen sunnuntaihin.

Helmikuun 3. päivänä avatut vuoden 2010 valtiopäivät kestivät vuoden 2011 huhtikuun 12. päivään asti.

Puhemiehenä toimi Sauli Niinistö, ensimmäisenä varapuhemiehenä Seppo Kääriäinen ja toisena varapuhemiehenä Tarja Filatov.

Eduskunta sai viimeisillä vaaleja edeltäneillä valtiopäivillä käsiteltäväkseen 336 hallituksen esitystä, mikä oli tavanomaista enemmän. Kolmien edellisten eduskuntavaalien alla hallitusten esitysten määrä jäi

alle kolmensadan.

20 hallituksen esitystä raukesi, kun eduskunta ei ehtinyt käsitellä niitä vaalikauden loppuun mennessä.

”Valtiopäiviä sävytti gallupien oireilu poikkeuksellisen suurista muutoksista puolueiden kannatuksessa.”

sä. Neljä vuotta sitten raukesi viisi hallituksen esitystä.

Eduskunnan tekemien päätösten

joukossa oli mittavia ja kauaskantoisia asioita, esimerkiksi perustuslain uudistus, lisäydinvoiman rakentamisluvat ja tuki kriisissä oleville euromaille.

Kohta kaksikymmentä vuotta eduskunnan pääsihteerinä toiminut Seppo Tiitinen sanoo, että vaalien läheisyys alkoi näkyä eduskunnan työssä tavanomaista aiemmin.

– Yleissäyn koko valtiopäivien toiminnalle antoi gallupien oireilu puolueiden kannatuksen Suomen oloissa jopa poikkeuksellisen suurista muutoksista. Tämä pinnan alla oleva kuuhunta sai uutta käyttövoimaa Kreikan, Irlannin ja Portugalin talousvaikeuksista ja järjestelyistä, joilla Kreikkaa ja Irlantia autettiin, hän arvioi.

Puhemiesten vaalissa 2. helmikuuta istuntoa johti eduskunnan iältään vanhin kansanedustaja Jacob Söderman (sd.). Kuvassa myös pääsihteerinä Seppo Tiitinen (vasemmalla) ja lainsäädäntöjohtaja Keijo Koivukangas.

Eduskunta sai kriisistä kiitettävästi tietoa

EU-asioita käsittelevän suuren valiokunnan puheenjohtaja Erkki Tuomioja (sd.) sanoo, että parhaassa tapauksessa eurokriisi ei maksa Suomelle mitään, jos takauksia ei tarvita ja lainat maksetaan takaisin.

– Pahinta ei kuitenkaan ole joidenkin annettujen lainojen menettäminen, mikä Kreikan osalta on hyvinkin mahdollista, vaan se, jos muutamien euromaiden ongelmat

”Pahinta olisi, jos muutamien euromaiden ongelmat leviäisivät koko Eurooppaa koskeväksi talouslamaksi.”

leviäisivät koko Eurooppaa koskeväksi talouslamaksi. Sellaisen hinta olisi Suomellekin kova.

Vaihtoehtona tukipaketeille olisi ollut kriisimaiden päästäminen

Pääministeri Matti Vanhasen (kesk.) jätettyä tehtävänsä eduskunta valitsi 22. kesäkuuta uudeksi pääministeriksi valtiotieteen maisteri Mari Kiviniemen (kesk.) äänin 115-56.

velkasaneeraukseen.

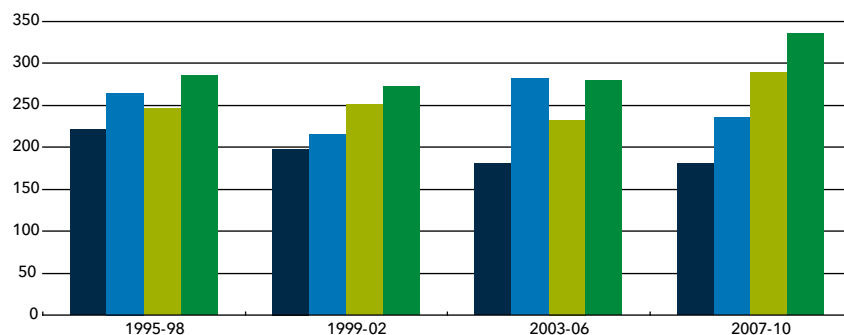
– Tällöin myös näitä maita korkeita korkoja vastaan holtittomasti luotottaneet pankit olisivat osallistuneet kustannuksiin. Tämä on ollut koko ajan keskustelun ja erimielisyydenkin kohteena valiokunnassa.

Tuomioja kiittää suuren valio-

kunnan saaneen eurokriisin hoidosta koko ajan hyvin tietoa, vaikka valiokunta ei olisi aina niin tiedon sisällöstä pitänytään.

– Suomen eduskunta on ollut kriisiviikonloppuinakin ainoa parlamentti Euroopassa, jota hallitus on pitänyt asianmukaisesti informoituna.

Hallituksen esitykset vaalikausittain 1995-2010

Vaalikauden ensimmäiset valtiopäivät

Vaalikauden kolmannet valtiopäivät

Vaalikauden toiset valtiopäivät

Vaalikauden neljännet valtiopäivät

Kukonaskel kohti parlamentarismia

Eduskunta hyväksyi valtiopäivien 2010 loppumetreillä perustuslain muutoksen, jolla ulkopoliittista valtaa siirretään tasavallan presidentiltä hallitukselle ja eduskunnalle.

Vaalien jälkeen kokoontuvan uuden eduskunnan pitää hyväksyä

”Yhden henkilön suuri valta voi historian kokemusten valossa johtaa vallan väärinkäyttöön.”

muutos vielä uudestaan, ennen kuin se tulee voimaan. Pääsihteeri Tiitisen mukaan uudistus on ”kukonaskel kohti parlamentarisempaa hallintotapaa”.

Ratkaisevassa roolissa asian käsittelyssä oli eduskunnan perustuslakivaliokunta, jonka mietinnön pohjalta lain muutos hyväksyttiin. Mikä

Tarja Filatov toimi eduskunnan toisena varapuhemiehenä valtiopäivillä 2010. Vasemmalla kuvassa pääsihteeri Seppo Tiitinen.

vika on vahvassa presidentinvallassa, valiokunnan puheenjohtaja Kimmo Sasi (kok.)?

– Yhden henkilön suuri valta voi historian kokemusten valossa johtaa vallan väärinkäyttöön. Parlamentissa ovat edustettuina kaikki yhteiskunnan ryhmät. Ne kontrolloivat toisiaan ja päätökset tehdään sovi-

tellen kompromisseina. Päätöksenteko eduskunnassa on siis vakaampaa ja eri näkemykset paremmin huomioonottavaa.

Kokonaan uutena asiana perustuslakiin kirjataan, että vähintään 50 000 äänioikeutetulla Suomen kansalaisella on mahdollisuus tehdä eduskunnalle kansalaisaloite lain

Kansanedustajan työ vaatii kärsivällisyyttä

Ennen kuin Tarja Tallqvist (kd.) tuli valituksi eduskuntaan, hänet tunnettiin paitsi palkituista televisiodokumenteistaan myös vanhusten oikeuksien puolustamisesta.

Uudelle kansanedustajalle oli yllätys, miten hidasta lainsäädäntötyö on. Tallqvist naurahtaa neljä vuotta sitten vilpittömästi kuvitelleensa, että vanhustenhuollon ongelmat korjaantuvat, kun joku vain eduskunnan puhujakorkealta kertoo, millaista hoitajien arki on.

– Oli aika jysäys huomata, että mitään ei tapahtunutkaan. Silti näitä asioita täytyy jaksaa pitää esillä, puhua ja kuunnella, hän sanoo.

Dokumenttiohjaajana Tallqvistin työllä oli selkeä pääteipiste: valmis ohjelma, joka onnistuessaan herätti yhteiskunnallista keskustelua ja vaatimuksia epäkohdan korjaamisesta.

– On raskaampaa olla itse se päättävä, jolta vaaditaan, kun tietää, miten hitaasti asiat etenevät.

Tallqvist oli ollut kuukauden kansanedustajana, kun hän teki lakialoitteen vanhusten, vammaisten ja psyykkisesti sairaiden kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä.

– Nyt asiaa valmistellaan. Vaikka se menee seuraavalle vaalikaudelle eikä kukaan muista sen olleen minun aloitteeni, niin tärkeintä on, että siitä kuitenkin tulee jotain, Tallqvist iloitsee.

säättämiseksi. Kansalaisaloitteesta säädetään tarkemmin erillisellä lailla, joka nopeimmillaan voi tulla voimaan jo vuoden 2012 alusta.

Sasi toivoo, että kansalaisaloitteita tehdään tärkeistä asioista ja huolellisesti valmistellen.

– Pahinta olisi, jos aloitteita tehtäisiin tunteenomaisista asioista niitä vielä kärjistäen. Jos aloitteet ovat hyviä ja tärkeitä, saadaan syntymään perinne, jonka mukaan ne todella johtavat tulokseen.

Ydinvoimaa ja uusiutuvaa energiaa

Yksi koko vaalikauden tärkeimmistä ratkaisuista tehtiin kesällä 2010, kun eduskunta antoi Teollisuuden Voimalle ja Fennovoimalle luvan ydinvoiman lisärakentamiseen.

– Perusedellytys suomalaiselle teollisuudelle ja Suomessa tehtävälle työlle on energian saanti siten, että emme ole riippuvaisia ulkomaisesta tuonnista. Ydinvoimapäätöksellä haluttiin elvyttää romahtanutta vientiä ja sysätä Suomea ulos lamasta, perustelee talousvaliokunnan puheenjohtaja Jouko Skinnari (sd.).

Ydinvoimaratkaisun rinnalla eduskunta päätti mittavasta uusiutuvan energian tukipaketista. Muun muassa metsähakkeen, jätteen, maalämmön, auringon, tuulen ja veden

Entinen pääministeri Matti Vanhanen (kesk.) oli eduskunnan perustuslakivaliokunnan kuultavana syksyllä 2010, kun valiokunta tutki Vanhasen virkatoimien lainmukaisuutta. Vanhasen todettiin olleen esteellinen osallistuessaan valtioneuvostossa päätöksentekoon Raha-automaattiyhdistyksen avustusten jakamisesta, mutta eduskunta katsoi, ettei syytekyynnys ylittynyt.

”Ydinvoimapäätöksellä haluttiin elvyttää romahtanutta vientiä ja sysätä Suomi ulos lamasta.”

toivotaan tulevaisuudessa tuottavan yhä suuremman osan tarvittavasta energiasta.

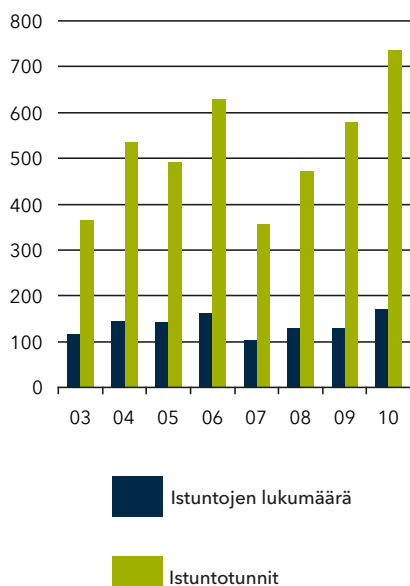
– Se on pitemmän tähtäyksen kestävä ratkaisu ja myös EU:n tavoitteiden mukainen. Uusiutuvasta energiasta voi tulla Suomelle tärkeä työllisyyttä edistävä vientituote, Skinnari näkee.

Vireillepannut asiat valtiopäivittäin	2006	2007	2008	2009	2010
Hallituksen esitykset (HE)	280	181	236	289	336
Valtioneuvoston selonteot (VNS)	8	3	8	9	11
Valtioneuvoston tiedonannot (VNT)		1		2	2
Väläkysymykset (VK)	7	1	3	3	6
Pääministerin ilmoitukset (PI)	4	4	1	2	5
Unioniasiat (U)	80	52	86	90	73
Lakialoitteet (LA)	186	145	137	127	140
Toimenpidealoitteet (TPA)	167	64	78	91	149
Talousarvioaloitteet (TAA)	1 580	1 069	1 088	1 109	1 147
Lisätalousarvioaloitteet (LTA)	126	40	115	84	130
Kirjalliset kysymykset (KK)	1 206	637	1 066	1 119	1 436

Lähsuhdeväkivaltaan puututaan nopeammin

Täysistuntojen lukumäärä ja istuntojen kokonaiskesto tunteina 2003-2010

Lakivaliokunnassa valtiopäivien 2010 tärkein lainsäädäntöhanke oli valiokunnan varapuheenjohtajan Anna-Maja Henrikssonin (r.) mielestä lievän pahoinpitelyn muuttaminen virallisen syytteen alaiseksi, kun kyseessä on lähsuhdeväkivalta tai kun uhri on alle 18-vuotias.

– Se on erittäin tärkeä signaali koko yhteiskunnalle, että perheväkivalta ei ole perheen sisäinen asia ja että kaikki väkivalta on tuomittavaa. Toivottavasti lakimuutos vaikuttaa myös ennaltaehkäisevästi niin, että väkivaltaiset teot vähenevät, tai ainakin niin, että teot eivät ehdi raastua, ennen kuin tilanteisiin puututaan, Henriksson sanoo.

Monet lakivaliokunnan käsittelemistä asioista koskettavat ihmisten arkielämää. Valiokuntien työ ei kuitenkaan ole julkista, ennen kuin valiokunnan mietintö tai lausunto valmistuu. Monissa parlamenteissa valiokuntien kokoukset ovat avoi-

mia yleisölle, ja samaa ehdotetaan aika ajoin myös Suomessa.

Henrikssonin mielestä kysymys on vaikea, koska yhtäältä pitää antaa rauha valiokuntatyöskentelylle mutta toisaalta pitäisi voida käydä avointa yhteiskunnallista keskustelua, vaikka asia on työn alla eduskunnassa.

– Voisi ehkä olla hyödyllistä pitää julkisia kuulemisia yleisem-

”Se oli signaali yhteiskunnalle, että perheväkivalta ei ole perheen sisäinen asia.”

mällä tasolla, esimerkiksi siitä, miten kehittää oikeusvaltiotamme, millaisia arvoja haluamme suojella, miten rikoksia voitaisiin ennaltaehkäistä ja miten parantaa uhrin asemaa. Myös täysistunnossa pitäisi näistä aiheista keskustella enemmän.

Valiokuntien vuoden 2010 valtiopäivillä pitämien kokousten sekä lausuntien mietintöjen ja lausuntojen määrät:

2010 vp	Kokoukset	Mietinnöt	Lausunnot
Suuri valiokunta (SuV)	81	2	14
Perustuslakivaliokunta (PeV)	145	15	68
Ulkoasiainvaliokunta (UaV)	106	13	6
Valtiovarainvaliokunta (VaV)*	70	62	10
Tarkastusvaliokunta (TrV)	84	11	10
Hallintovaliokunta (HaV)	128	42	51
Lakivaliokunta (LaV)	129	45	21
Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiV)	114	28	20
Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmV)	141	36	39
Puolustusvaliokunta (PuV)	70	5	13
Sivistysvaliokunta (SiV)	124	15	22
Sosiaali- ja terveysvaliokunta (StV)	124	58	20
Talousvaliokunta (TaV)	141	51	33
Tulevaisuusvaliokunta (TuV)	74	1	5
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyV)	120	18	21
Ympäristövaliokunta (YmV)	142	24	33
Yhteensä (ml. VaV:n jaostot)	2 107	426	386

* Valtiovarainvaliokunnan päätökset valmistellaan yleensä jossakin sen kahdeksasta jaostosta. Niillä oli kokouksia seuraavasti: hallinto- ja turvallisuusjaosto 39, verojaosto 86, sivistys- ja tiedejaosto 39, maatalousjaosto 29, liikennejaosto 24, työ- ja elinkeinojaosto 35, kunta- ja terveysjaosto 33, asunto- ja ympäristöjaosto 29.

Terveydenhuoltolaki lisää valinnanvapautta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta aloitti terveydenhuoltolain käsittelyn poikkeuksellisesti julkisella kuulemisella Porin SuomiAreenassa kesälä 2010. Myöhemmin eduskunnassa valiokunta kuuli vielä kymmeniä asiantuntijoita lisää.

– Suurin osa asiantuntijoista piti lain sisältämiä muutoksia tarpeellisina. Monet katsoivat kuitenkin uudistuksen jääneen kesken, koska palvelujen järjestämistä ja rahoitusta koskevia muutoksia ei tehty samassa yhteydessä, sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenjohtaja Inkeri Kerola (kesk.) kertoo.

Terveydenhuoltolaki kokoaa kansanterveyslain ja erikoissairaanhoidon toiminnan ja palvelujen sisältöä koskevat säännökset yhteen lakiin. Tämä on Kerolan mielestä hyvä asia.

– Mahdollisuus valita terveydenhuollon palveluja yli kuntarajojen on asiakkaan kannalta merkittävä parannus, hän sanoo.

Hoitopaikan valinnanvapaus laajenee vaiheittain. Ensimmäisessä

vaiheessa asiakas voi valita hoidostaan vastaavan terveysaseman oman kuntansa alueelta ja erikoissairaanhoidon yksikön laajemmalla erityis-

”Mahdollisuus valita terveydenhuollon palveluja yli kuntarajojen on merkittävä parannus”

vastuualueelta. Toisessa vaiheessa valinnanvapaus laajenee koskemaan koko maan terveyskeskuksia ja erikoissairaanhoidon yksiköitä.

– Ensimmäinen vaihe astuu voimaan keväällä 2011, ja valintaoikeus laajenee koskemaan koko maata vuonna 2014, Kerola toteaa.

Kerola on myös tyytyväinen siihen, että hoitoon pääsyn määräaikoja täsmennettiin. Hoito on saatava kuuden kuukauden kuluessa hoitopäätöksestä. Alle 23-vuotiaiden nuorten on päästävä psykiatriseen hoitoon kolmessa kuukaudessa.

Eduskuntaryhmien voimasuhteet:

Kansallisen kokoomuksen eduskuntaryhmä 51

Keskustan eduskuntaryhmä 50

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä 45

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä 17

Vihreä eduskuntaryhmä 14

Ruotsalainen eduskuntaryhmä 10

Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä 7

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä 6

Yhteensä 200 kansanedustajaa

Liikenne- ja viestintävaliokunta tutustui syyskuun alussa Kemlin satamaan satamajohtaja Reijo Viitalan (vasemmalla) opastuksella. Kuvassa valiokunnan puheenjohtaja Martti Korhonen (vas.) ja valiokunnan jäsenet Markku Pakkanen (kesk.), Janne Seurujärvi (kesk.) ja Lyly Rajala (kok.). Taustalla valiokuntaneuvos Juha Perttula.

Eduskunnan työrytmi muuttui järkevämmäksi

Kevään 2011 eduskuntavaaleissa lähes neljäkymmentä istuvaa kansanedustajaa jätti vapaaehtoisesti paikkansa eli ei asettunut enää uudelleen ehdolle.

Luopujien joukossa olivat turkulainen Janina Andersson (vihr.) ja alajärveläinen Raimo Vistbacka (ps.). Andersson ehti olla eduskunnassa 16 ja Vistbacka 24 vuotta.

– Jään kaipaamaan monia ihmisiä, tiedon lähteillä olemista ja jatkuva uuden oppimista. Toisaalta en jää kaipaamaan sitä tunnetta, kun juna saapuu Turkuun iltakahdeksalta ja tietää, että seuraavana aamuna lähtö on 6.38. En myöskään jää kaipaamaan iltapäivälehtien tapaa vääntää jotain pahaa ja itsestä kaikesta, mitä eduskunnassa teemme, Andersson sanoo.

Vistbackan mielestä päättyneitä vaalikautta leimasivat erityisesti eduskuntavaalien 2007 vaalirahasotku.

– Se on jo häirinnyt normaalia kansanedustajan työtä. Onhan sii-

tä ollut järkeviäkin seurauksia, kun vaalirahoitusta koskevia lakeja on tiukennettu. Mutta kyllä niiden sotkujen jatkuva vellominen julkisuudessa on antanut väärän kuvan ja leimannut eduskunnan työtä.

Aloittaessaan kansanedustajana Andersson koki saavansa mediassa varsin helposti läpi omaa arvomaailmaansa koskevia ajatuksia.

– Mausteena oli joitain rivejä henkilökohtaisesta elämästäni, mutta pääpaino oli politiikassa. Nyt uusilla edustajilla on vaikeampaa saada läpi asiapitoisia viestejä. Usein saa olla iloinen paristakin rivistä asiaa jutussa, jossa avataan oma elämä muuten, Andersson sanoo.

Kumpikin veteraanikansanedustaja kiittää eduskunnan työrytmin muuttuneen järkevämmäksi puhemies Riitta Uosukaisen aikana 1990-luvun lopulla, jolloin siirryttiin etukäteen tiedossa oleviin äänestysaikoihin ja luovuttiin pitkistä yöistunnoista

– Mutta vanhoista ajoista muistan kaiholla kyllä sitä, kun posti toi kansanedustajalle käsin kirjoitetun kirjeen. Sähköisiä yhteydenot-

Vihreiden Tuija Brax ja Pekka Haavisto äänestävät valtion budjetista joulukuussa 2010.

toja pitäisi toki suosia, mutta näin vanhalle miehelle on iso työ purkaa sähköposteja, joita voi tulla sata tai kaksisataa päivässä, Vistbacka huoahtaa. ■

”Pieniä kainuulaisia jälkiä”

Hallituspuolueiden yksinkertainen enemmistö eduskuntapaikoista tarkoittaa, että oppositio ei juuri koskaan voi voittaa äänestyksiä täysistunnossa.

Opposition kansanedustajien täytyykin siksi olla neuvokkaita ja neuvottelutaitoisia, jos he haluavat jättää lainsäädäntöteksteihin oman puumerkinsä. Vaikuttamisen paikka on valiokunnissa, missä mietinnöt ja lausunnot valmistellaan.

Suomussalmelainen kansanedustaja Merja Kyllönen

(vas.) pitää valtiopäivien 2010 tärkeimpänä torjuntavoittona työssäkäyntialueen määrittelyä työvoimapalvelulaissa.

– Siihen saatiin pieni kainuulainen jälki, kun työelämä- ja tasa-arvovaliokunta kirjasi mietintönsä, ettei työnhakijalta pidä edellyttää auton hankkimista vaan tosiasialliset kulkumahdollisuudet tulee määrittää julkisten kulkuneuvojen aikataulujen ja kevyen liikenteen käyttömahdollisuuksien mukaan. Tässä me pitkien välimatkojen alueiden edus-

tajat teimme yhteistyötä, jotta ihmisille ei synny kohtuuttomia kustannuksia, Kyllönen sanoo.

Muutoin Kyllönen pitää työvoimapalvelulain uudistusta huonona.

– Siitä käytiin vuoden kovin poliittinen väantö. Kolmannen sektorin eli järjestöjen ja yhdistysten työllistämismahdollisuudet ajettiin alas, mikä vaikuttaa todella suuresti tavallisten ihmisten elämään. Kilpailuneutraliteetti ajoi ihmisen ylitse, Kyllönen harmittelee.

Arvostus maailmalla ansaitaan osaamisella

Kansanedustajia tarvitaan edustamaan Suomea myös kansainvälisessä politiikassa. Suomalaiset edustajat työskentelevät aktiivisesti yhteensä kymmenessä parlamenttienvälisessä järjestössä.

Niistä suurin, vanhin ja ainoa aidosti maailmanlaajuinen järjestö on Parlamenttien välinen liitto IPU (Inter-Parliamentary Union), johon kuuluu 155 varsinaista ja yhdeksän liitännäisjäsentä.

– IPU:n yleiskokouksissa ja äänestyksissä kokee konkreettisesti maailmanpolitiikan myllerrykset. Siellä näkee Euroopan pienuuden maailman mittakaavassa, mutta toisaalta myös Suomen mahdollisuudet maailmalla. Paikkaansa ja arvostusta ei pieni maa saa, ellei sitä ota asiaosaamisellaan, sanoo Suomen

IPU-ryhmän puheenjohtaja, kansanedustaja Katri Komi (kesk.).

Suomi liittyi järjestöön vuonna 1920.

– IPU oli Suomelle samanlainen kansainvälistymisen väylä kuin se nyt on joillekin uusille kehittyville demokratioille. Tässä vaiheessa demokratiakehitystämme meillä on velvollisuus olla mukana ehkä enemmän antavana osapuolena, mutta toki myös omaa ymmärrystämme laajentamassa, Komi näkee.

Komi toimi IPU:n kansainvälisessä johtokunnassa neljä vuotta ja piti erityisen palkitsevana järjestön työtä tasa-arvon hyväksi.

– Toimimme voimakkaasti naisten äänioikeuden puolesta, ja oli ilo kuulla esimerkiksi Kuwaitin naisten kiitos IPU:lle, kun he sen saivat,

Komi hymyilee.

Kielitaitoansa Komi kehittää koko ajan eduskunnan kurseilla. Lisäksi hän haluaa nostaa esiin eduskunnan kansainvälisen yksikön työn, joka onnistuessaan on näkymätöntä.

– Ilman heidän panostaan, kokemustaan ja osaamistaan ei muun muassa itselläni olisi ollut mahdollisuutta toimia IPU:n kansainvälisessä johtokunnassa tai Etelä-Afrikan kokouksessa presidenttinä, hän sanoo.

Suomi oli hyvin esillä Euroopan neuvostossa

Euroopan neuvoston parlamentaarisessa yleiskokouksessa Suomen

Kiinan varapresidentti Xi Jinping (kuvassa vasemmalla) vieraili eduskunnassa maaliskuussa. Puhemies Sauli Niinistö esitteli vieraalle istuntosalia.

Kansanedustajat Johannes Koskinen (sd.), Juha Korkea-oja (kesk.) ja Ilkka Kanerva (kok.) osallistuivat toukokuussa Latvian Riissa Naton parlamentaariseen yleiskokoukseen. Naton ulkopuolisten maiden kansanedustajille yleiskokous tarjoaa mahdollisuuden vaihtaa mielipiteitä Nato-maiden politiikkojen kanssa sekä kuulla, millaista keskustelua järjestön jäsenmaissa käydään esimerkiksi kriisinhallintaoperaatioihin osallistumisesta tai puolustusmenoista.

Vuonna 2010:

- Eduskunnan puhemies Sauli Niinistö vieraili Vietnamissa, Kiinassa, Etelä-Koreassa ja Tšekissä sekä osallistui Genevessä IPU:n järjestämään maailman parlamenttien puhemiesten konferenssiin.
- Varapuhemies Tarja Filatov vieraili Liettuan uudelleenitsemisen 20-vuotisjuhlassa maaliskuussa.
- Suomessa kävi puhemiesvieraita Norjasta, Vietnamista, Sveitsistä, Kazakstanista, Indonesiasta ja Sloveniasta.
- Eduskunta ja Maailmanpankin alainen World Bank Institute järjestivät Helsingissä 17.-19.5.2010 kehitysmaiden kansanedustajille seminaarin, jossa käsiteltiin parlamenttien tarkastusvaliokuntien toimintaa.

valtuuskunta kuuluu ahkerimpiin. Valtuuskunnan kaikki jäsenet olivat vuonna 2010 mukana yleiskokouksen keskusteluissa, tekivät aloitteita, laativat raportteja ja osallistuivat vaalitarkkailuihin.

Valtuuskunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Sinikka Hurskainen (sd.) valittiin tammikuussa 2010 yleiskokouksen varapuheenjohtajaksi. Hänellä oli näkyvä rooli myös yleiskokouksen Valko-Venäjän-raporttina, kun maan ihmisoikeustilanne nousi kansainväliseen keskusteluun presidentinvaaleja seuranneiden mielenosoitusten takia.

Vuonna 2010 sekä Euroopan neuvoston pääsihteeri Thorbjørn Jagland että parlamentaarisen yleiskokouksen presidentti Mevlüt Çavuşoğlu vierailivat Suomessa.

Hannes Manninen (kesk.) jatkoi Arktisen alueen parlamentaarikkokonferenssin ensimmäisenä suomalaisena puheenjohtajana. Kahden vuoden välein järjestettävä konferenssi kokoontui syyskuussa Brysselissä.

Christina Gestrin (r.) jatkoi Itämeren parlamentaarikkokonferens-

sin BSPC:n (Baltic Sea Parliamentary Conference) puheenjohtajana. Konferenssi kokoontui 29.–31.8. Ahvenanmaalla.

Kimmo Kiljunen (sd.) toimi Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen Keski-Aasian erityisedustajana ja Johannes Koskinen (sd.) johti työryhmää, jossa mietittiin järjestön toiminnan kehittämistä.

Tuija Nurmi (kok.) laati Euroopan turvallisuus- ja puolustuspoliittiselle yleiskokoukselle raportin sotilaslääketieteen yhteistyöstä.

Pohjoismaiden neuvoston painopistealueina olivat vuonna 2010 pohjoismaisen hyvinvoinnin vahvistaminen, globalisaatioon vaikuttaminen, Pohjoismaiden välisen liikkuvuuden lisääminen, meriympäristön pelastaminen, sisällön tuominen pohjoiseen ulottuvuuteen sekä pohjoismaisen kieliyhteistyön kehittäminen.

Eduskunnan kansainvälistä yhteistyötä ovat myös puhemieskokoukset ja vierailuvaihto. Suomessa vierailee vuosittain satoja parlamentaarikkoja eri puolilta maailmaa. ■

Louhintatyöt Eduskuntatalon alla jatkuvat

Etu-Töölön asukkaat eivät ole menneenä talvena voineet välttyä Eduskuntatalon alla tehtävien louhintatöiden aiheuttamilta häiriöiltä. Kalliotiloihin tulee uusi väestönsuoja ja logistiikkakeskus.

– Tiedostamme hyvin naapureille aiheutuvat haitat ja olemme niistä kovin pahoillamme, sanoo eduskunnan peruskorjauksen projektijohtaja Hannu Peltonen.

– Naapureille aiheutuvia häiriöitä on yritetty lieventää käyttämällä pienempiä paukkuja, mutta toisaalta tavoitteena on myös saada louhinnat vietyä loppuun mahdollisimman pian.

Jotta kahvi ei menisi naapureilla väärään kurkkuun, on urakoitsijan

”Naapureille aiheutuvia häiriöitä on yritetty lieventää käyttämällä pienempiä paukkuja.”

kanssa kehitetty varoitusjärjestelmä, jonka avulla halukkaat saavat tekstiviesti-ilmoituksen seuraavasta räjäytyksestä joitakin minuutteja etukäteen.

Melun lisäksi naapureita huolestuttavat räjäytysten vaikutukset oman kiinteistön kuntoon. Ympäristöselvityksen perusteella 45 kiinteistössä tehtiin katselmus ennen louhintojen alkua. Louhintojen tärkeävaikutuksia seurataan kiinteistöi-

Eduskunnan peruskorjaus etenee vaiheittain rakennus kerrallaan. Syksyllä 2010 valmistui Eduskuntatalon pohjoisen siiven peruskorjaus. Tiloissa toimiva uusi esteetön sisäänkäynti palvelee eduskuntaan saapuvia ryhmiä ja lehterivieraita.

hin asennetuilla etäluettavilla mitauslaitteilla. Louhintojen loputtua samoihin kiinteistöihin tehdään loppukatselmus, jossa voidaan todeta mahdolliset louhintojen aikana syntyneet vauriot.

– Lähtökohta on luonnollisesti suorittaa työt niin, että tällaisia vaurioita ei synny, Peltonen sanoo.

Eduskuntatalon ja Pohjoisen Rautatiekadun välillä olevan työhuonesiiven peruskorjaus valmistuu kesäkuussa. Ainonkadulla Taidehallin ja eduskunnan kiinteistöjen välillä on pieni työmaa, joka liittyy eduskunnan maanalaisten tilo-

jen peruskorjaukseen. Työn valmistuessa Ainonkadulle päin tulee vajaat kaksi metriä korkea muuri. Rakennelman katto maisemoidaan istutuksin.

Kokonaisuudessaan eduskunnan peruskorjaus on tarkoitus saada valmiiksi ennen itsenäisyyden satavuotisjuhlaa vuonna 2017.

Ajankohtaista tietoa meneillään olevista peruskorjausprojekteista löytyy myös verkosta. Eduskunnan verkkosivuille on kerätty peruskorjaustieto yhteen paikkaan: www.eduskunta.fi/peruskorjaus. ■

Nuoria vaikuttajia eduskunnassa

Kahden vuoden välein järjestettävä Nuorten parlamentti kokoontui perjantaina 16.4.2010 eduskunnan istuntosalissa. Täysistunto toteutettiin perinteiseen tapaan suullisena kyselytuntina.

Nuorten parlamentin istuntopäivään osallistui eri puolilta Suomea 93 parlamenttikerhosta 194 oppilasedustajaa, 87 toimittajaoppilasta ja 90 kerhonojajaa. Kahden kerhon edustajat joutuivat jäämään pois lentojen peruunnuttua Islannin tulivuorenpurkauksen aiheuttaman tuhkapilven ja sitä seuranneen lentokiellon vuoksi.

Oppilasedustajat istuivat eduskunnan istuntosalissa kansanedustajien paikoilla ja paikalle saapuneet ministerit omalla paikallaan ministeriaitiossa. Toimittajaoppilaat, ker-

Nuorten parlamentin oppilasedustajat istuvat täysistuntosalissa ja esittävät ministereille kysymyksiä samalla tavalla kuin kansanedustajat suullisella kyselytunnilla.

Nuorten
parlamentin
istuntopäivän
julkistettiin uusi
Nuorten eduskunta
-verkkosivusto,
www.
nuorteneduskunta.fi

honojajajat ja kutsuvieraat istuivat yleisölehterillä. Kysymyksiä istuntoa varten lähetettiin yhteensä 180, joista 42 valittiin päiväjärjestykseen. Tunnin mittaisessa istunnossa ehdittiin käsitellä 22 kysymystä.

Nuorten parlamentti äänesti mopokortin ajokokeesta, eli tulisi-

ko mopokortin saamisen edellytykseksi säätää autokoulun ajokoetta vastaava koe. Äänestyksessä ajokoetta kannatti 104 ja vastusti 86 oppilasedustajaa.

Täysistuntoa seurasi puhemiehen vastaanotto Nuorten parlamenttiin osallistuneille ja kutsuvieraille. Vastanoton aikana oppilaat keskustelivat aktiivisesti paikalla olleiden ministereiden ja kansanedustajien kanssa. Parlamenttikerhot olivat myös sopineet tapaamisia iltapäiväksi kansanedustajien kanssa.

Nuorten parlamentin istuntopäivänä julkistettiin uusi Nuorten eduskunta -verkkosivusto osoitteessa www.nuorteneduskunta.fi.

Sivustoa käytettiin Nuorten parlamentin istuntopäivän reaaliaikaiseen raportointiin heti sen avauduttua.

Nuorten eduskunta -sivusto on suunnattu nuorille, jotka valmistautuvat käyttämään ääntään yhteiskunnassa. Verkkosivusto koostuu kolmesta osiosta: Eduskunta, Nuorten parlamentti ja Opettajille. Sivuilta saa perustiedot eduskunnasta ja suomalaisesta kansanvallasta sekä vinkkejä lisäinformaatiosta ja vaikutuskanavista. Nuorten eduskunta toimii myös koulujen Nuorten parlamenttikerhojen verkkotukikohtana sekä opettajien aineistopankkina. ■

Demokratian hinta: 18,10 euroa jokaista suomalaista kohden

Eduskunnan toimintamenojen muutos on ollut koko vaalikauden ajan maltillista. Vuonna 2010 kanslian toimintamenot olivat 44,7 miljoonaa euroa. Summa on useita miljoonia pienempi kuin viime vaalikauden lopussa. Säästöä on syntynyt muun muassa siitä, että virkoja on ollut täyttämättä.

Toisaalta eduskunnan kiinteistöjen mittava peruskorjaushanke on nostanut kanslian kokonaismenoja. Vuonna 2010 peruskorjaukseen käytettiin lähes kaksikymmentä miljoonaa euroa.

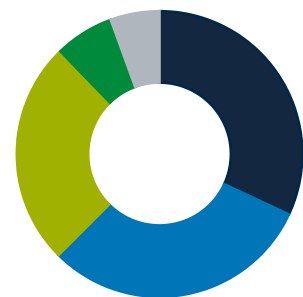
Eduskunnan kaikkien menojen yhteissumma oli viime vuonna 97,3

miljoonaa euroa. Jokaista suomalaista kohden eduskunta maksoi 18,10 euroa. Vuosi sitten sama tunnusluku oli 16,52 euroa.

Kanslian toimintamenoja ovat muun muassa henkilöstö-, kiinteistö- ja tietohallintomenot. Niiden lisäksi eduskunnan kokonaismenoiksi lasketaan kansanedustajien, heidän avustajiensa ja poliittisten ryhmien menot.

Lukuihin eivät sisälly arvonnlisäverot ja eduskunnan yhteydessä toimivien virastojen (Eduskunnan oikeusasiamies, Valtiontalouden tarkastusvirasto ja Ulkopoliittinen instituutti) menot.

Eduskunnan menot 2010 yhteensä 97,3 milj. euroa

Kansanedustajien menot pienenevät

Kansanedustajien palkkioihin, kulukorvauksiin ja kotimaan matkoihin kuuluu vuosittain noin kaksikymmentä miljoonaa euroa eli 21 prosenttia eduskunnan budjetista.

Vuonna 2010 kansanedustajien menot olivat 1,3 prosenttia pienemmät kuin edellisvuonna, vaikka edustajien palkkioita korotettiin marraskuun alussa 1,6 prosentilla.

- Rahaa säästyivät etenkin kotimaan matkoista. Lentomatokustannukset pienenevät, koska aiempaa useampi lippu oli

sopimushintainen tai muu erityishintainen lippu, kertoo tilitoimiston päällikkö Pertti J. Rosila.

Kansanedustajan alkupalkka eli viralliselta nimeltään palkkio on 5 948 euroa kuukaudessa. Kolmen vaalikauden jälkeen palkkio nousee runsaat neljäsataa euroa. Puhemiehen palkkio on 10 962 euroa kuukaudessa. Palkkiot ovat veronalaista tuloa.

Palkkion lisäksi kansanedustajille maksetaan 990-1 810 euron suuruisen veroton kulukorvaus, jonka

suuruuteen vaikuttaa edustajan kotipaikka sekä se, onko hänellä pääkaupunkiseudulla kakkosasunto.

Valiokuntakokouksista, myöhään yöhön jatkuneista tai viikonloppuisin pidettävistä istunnoista ei makseta erillistä lisäpalkkiota.

Edustajien palkkioista päättää puhemiehistön nimeämä palkkio-toimikunta, jonka puheenjohtajana toimii 30.9.2012 asti varatuomari Pekka Tuomisto ja jäsenenä puheenjohtaja Maj-Len Remahl sekä varatuomari Seppo Riski.

Eduskuntatalosta pääsee Pikkuparlamenttiin maanalaista yhdyskäytävää pitkin. Yhdyskäytävän seinää koristaa taiteilija Markku Arantilan 54 metriä pitkä "Kulkijat"-seinämaalaus.

Kansliatoimikunta johtaa hallintoa

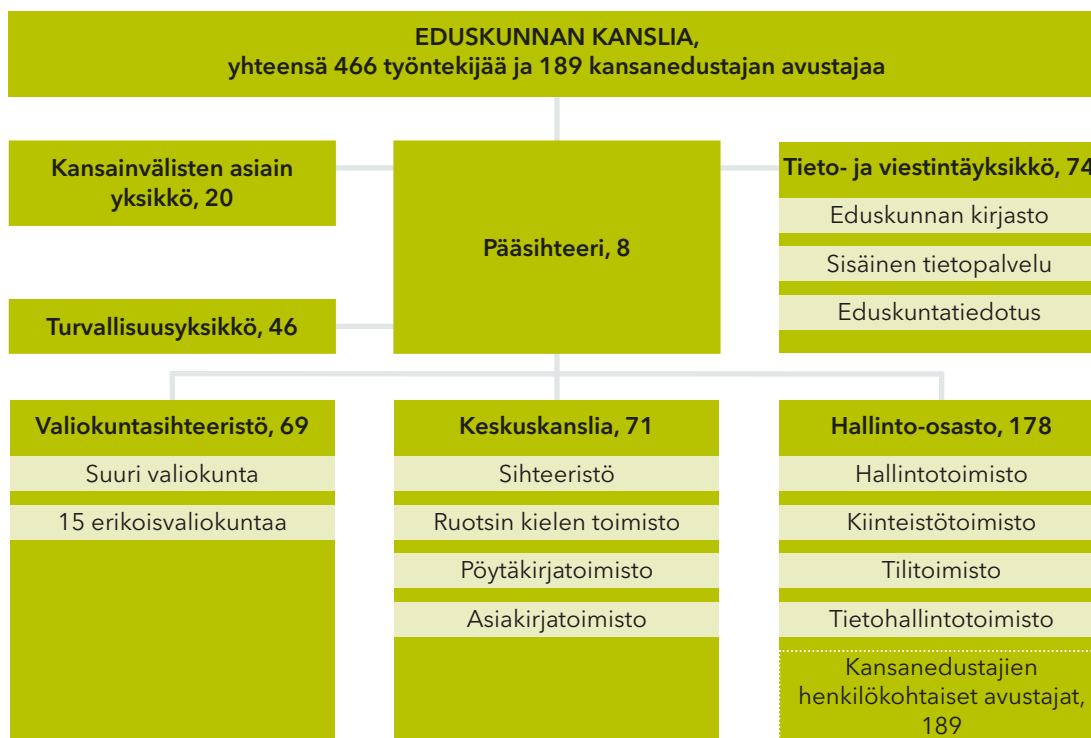
Eduskunnan hallintoa ja taloudenhoitoa johtaa, valvoo ja kehittää puhemiehen johtama kansanedustajista koostuva kansliatoimikunta. Se nimittää eduskunnan johtavat virkamiehet ja ratkaisee eduskunnan hallintoa ja taloudenpitoa koskevat merkittävät asiat.

Vuonna 2010 kansliatoimikuntaan kuuluivat puhemies Sauli Niinistö, varapuhemiehet Seppo Kääriäinen ja Tarja Filatov sekä kansanedustajat Tuomo Hänninen (kesk.), Merja Kyllönen (vas.), Petteri Orpo (kok.) ja Matti Ahde (sd.). Varajäseniä olivat Erkki Pul-

liainen (vihr.), Mikaela Nylander (r.), Kari Kärkkäinen (kd.) ja Pirkko Ruohonen-Lerner (ps.).

Kansliatoimikunnan alaisena toimivan eduskunnan kanslian tehtävä on luoda eduskunnalle edellytykset suorittaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät. Eduskunnan kansliassa on keskuskanslia, valiokuntasihteeristö, hallinto-osasto, kansainvälisten asiain yksikkö, tieto- ja viestintäyksikkö sekä turvallisuusyksikkö. Kanslian päällikkönä toimii eduskunnan pääsihteeri.

Keskuskanslia suunnittelee ja valmistelee eduskunnan täysistunnot, laatii istunnoista pöytäkirjat sekä vastaa valtiopäiväasiakirjojen tuotannosta, julkaisemisesta, jakelusta

sekä kääntämisestä ruotsin kielelle. Valiokuntasihteeristö huolehtii valiokuntien kokousten valmistelusta ja asiakirjojen laatimisesta täysistunnon päätöksentekoa varten.

Tieto- ja viestintäyksikössä ovat Eduskunnan kirjasto, sisäinen tietopalvelu ja eduskuntatiedotus. Kansainvälisten asiain yksikkö hoitaa suhteita kansainvälisiin järjestöihin ja muihin parlamentteihin.

Hallinto-osasto huolehtii eduskunnan hallintoasioista kuten taloudesta, kiinteistöstä, tietotekniikasta ja henkilöstöhallinnosta sekä asioiden valmistelusta kansliatoimikuntaa varten.

Turvallisuusyksikön näkyvin tehtävä on eduskuntaan tulevien vie-

raiden turvatarkastukset, mutta yksikkö huolehtii eduskunnan turvallisuusjärjestelmän toimivuudesta ja kehittamisestä laajemminkin.

Eduskunnan kanslian päätoimisen henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 655. Heistä vakinaisia on kaksi kolmasosaa. Määräaikaista henkilöstöstä (237 henkilöä) 189 on kansanedustajan avustajia.

Eduskunnan henkilöstöstä 410 on naisia ja 265 miehiä. Henkilöstön keski-ikä on 44,5 vuotta.

Virkakunnasta noin kolmannes on asian- ja erityisasiantuntijoita. Suurimman henkilöstöryhmän muodostavat toimeenpanevien töiden tekijät. Heitä ovat muun muassa virastoavustajat, laitoshuolta-

jat ja yleisiä toimistotöitä tekevät henkilöt.

Kiinteistöt ja toimitilat

Eduskuntakiinteistöt koostuvat vuonna 1931 valmistuneesta päärakennuksesta, vuonna 1978 valmistuneista lisärakennussiivistä, 1950-luvulla rakennetusta toimistorakennuksesta sekä vuonna 2004 valmistuneesta Pikkuparlamentista.

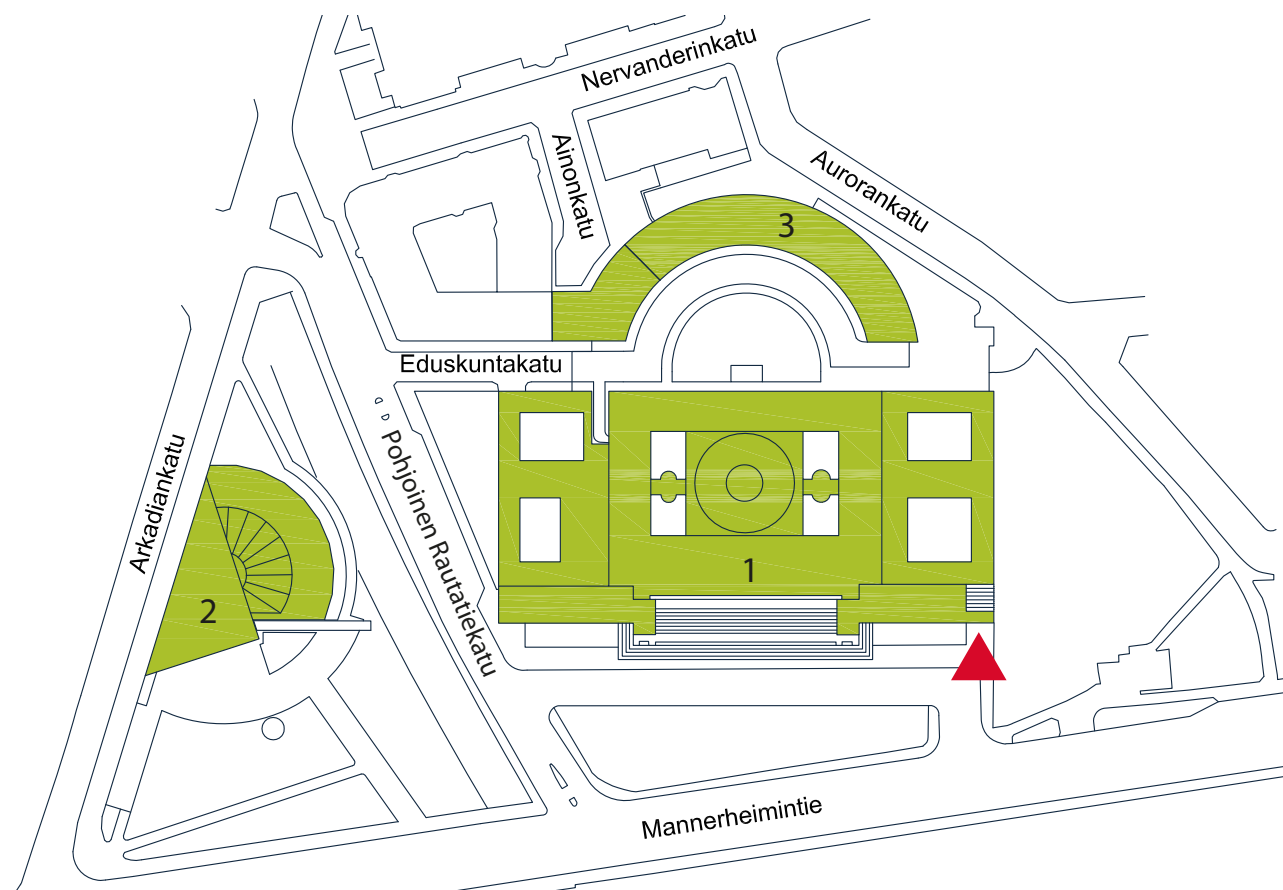
Rakennusten kokonaispinta-ala on lähes 58 500 neliötä. Siivottavaa pinta-alaa on runsaat 47 000 neliötä. Vuokratiloissa Antinkatu 1:ssä sijaitsevassa valtion virastotalossa työskentelee pieni määrä eduskunnan virkamiehiä. ■

Keskuskanslian kanslia-avustajat huolehtivat muun muassa täysistuntojen asiakirjojen kokoamisesta, jakelusta ja varastoinnista sekä täysistuntojen äänentoistosta, taltiointista ja verkkolähetyksen kuvanlaadun valvonnasta. Kuvassa Raija Väre ja Markus Puttonen hakevat kansanedustajalle valtiopäiväasiakirjaan liittyvää tietoa. Taka-alalla Matti Hirvonen.

Tervetuloa eduskuntaan

1. Eduskuntatalo

Yleisösisäänkäynti

Yleisöllä on mahdollisuus seurata kaikkia eduskunnan täysistuntoja yleisölehteriltä.

Ovi avataan 15 minuuttia ennen kunkin istunnon alkua.

Opastettuja vierailuja voi varata sähköpostitse osoitteesta oppaat@eduskunta.fi tai puhelimitse arkisin 9-12 numerosta 09 432 2027.

2. Pikkuparlamentti

• Kansalaisinfo

Avoinna maanantai-tiistai 10-16.15, keskiviikko 10-18, torstai-perjantai 10-16.15.

• Eduskunnan oikeusasiamies

Katso palveluajat www.oikeusasiamies.fi

3. Eduskunnan kirjasto

Katso palveluajat lib.eduskunta.fi

EDUSKUNNAN YHTEYSTIEDOT

Postiosoite

00102 Eduskunta

Puhelin (vaihde):

09 4321

Kotisivut:

www.eduskunta.fi

Eduskunta 2010

Toimittaja:

Eduskuntatiedotus

Ulkoasu:

Innocorp Oy/Milla Toro

Valokuvat:

Eduskunnan kuva-arkisto

- Vesa Lindqvist, etukansi, s. 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14
- Tiina Tuukkanen, s. 2
- Tiina Virtanen, s. 9, 12
- Lehtikuva/Markku Ulander, s. 2
- Lehtikuva/Vesa Moilanen, s. 16, 17
- SkyFoto/Sami Kurikka, takakansi
- Council of Europe, s. 2
- Lehtikuva/Heikki Saukkomaa, s. 7
- Marc Goodwin, s. 13

Paino:

PunaMusta Oy 2011

ISSN 1799-0041 (painettu)

Takakannen kuva:

Vuosina 1926–1931 rakennettu Eduskuntatalo käy läpi mittavaa peruskorjausta. Vuonna 2010 alkoi päärakennuksen eteläisen siiven korjaus..

